

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย(Descriptive Research) แบบการศึกษาเชิงพยากรณ์ (Predictive Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ และศึกษาการพยากรณ์ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นพยาบาลประจำการระดับวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี หรือ ประกาศนียบัตร ชั้นกลางและชั้นต้น ขึ้นไป ซึ่งปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยต่างๆของโรงพยาบาลศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์ ส ป ป ลาว จำนวน 4 แห่ง คือ โรงพยาบาลมโหฬสดี โรงพยาบาลมิตรภาพ โรงพยาบาลเชษฐาธิราช และโรงพยาบาลแม่และเด็ก จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับข้อความ และ ตัดบางข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพทาง ส ป ป ลาว ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ส่วน คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ และแบบสอบถามความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการได้รับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และนำมาปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส.ป.ป.ลาว โดยนำไปทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจำปาสัก จำนวน 30 คน จากนั้นได้นำมาหาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย เท่ากับ 0.83 และ แบบสอบถามความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ เท่ากับ 0.81 ตามลำดับ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่าง วันที่ 15 พฤษภาคม 2553 ถึงวันที่ 25 พฤษภาคม 2553 รวมเวลา 10 วัน ได้รับแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์กลับมายังหมด 205 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 11.5 for Windows (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวส.ป.ป. ลาว โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการพยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ส.ป.ป. ลาว) โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression)

1. สรุปการวิจัย

จากการศึกษาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรพยาบาลประจำการพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 90.7 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 9.3 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาคือ 31-40 ปี, 41-50 ปี และน้อยที่สุด 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.1, 28.3 และ 2.4 ตามลำดับ สถานภาพสมรส มีคู่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมาคือ โสด หย่า หม้าย คิดเป็นร้อยละ 43.9, 2.0, และ 0.5 ตามลำดับ วุฒิการศึกษาสูงสุดคือ ชั้นกลาง คิดเป็นร้อยละ 79.5 รองลงมาคือ ชั้นต้นคิดเป็นร้อยละ 19.5 และปริญญาตรีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.0 มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นพยาบาลวิชาชีพ พบมากที่สุด ในระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.8 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5 ปี, 21 ปีขึ้นไป, 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.4, 22.0, และ 15.6 ตามลำดับ ส่วน 16-20 ปี พบน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.3 หน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่มีมากที่สุดคือ ศัลยกรรม คิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมาคือ อายุรกรรม นรีเวชกรรม อุบัติเหตุฉุกเฉินหอผู้ป่วยหนัก กุมารเวชกรรม ผู้ป่วยนอก ดึกสากล หู ตา คอ จมูก และ หน่วยไตเทียม คิดเป็นร้อยละ 21.0, 11.7, 10.7, 8.8, 6.3, 4.9, 2.9, 2.4, และ 2.0 ตามลำดับ ส่วนแม่และเด็กและจิตเวช มีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.0 ระดับชั้นตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพคือระดับชั้นกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.0 รองลงมา ระดับชั้นต้น คิดเป็นร้อยละ 20.5 และระดับปริญญาตรีน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.5

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้าหอผู้ป่วย ระดับการศึกษาของหัวหน้าหอผู้ป่วยพบมากที่สุดคือ ชั้นกลาง คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมาคือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 30.7 และจำนวนน้อยที่สุดคือชั้นต้นคิดเป็นร้อยละ 1.0 อายุที่พบมากที่สุดคือ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาคือต่ำกว่า 40 ปี, 46-50 ปี, และ 51-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.8 ปี, 15.1 ปี, และ 13.2 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.3 เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารหรือภาวะผู้นำมากที่สุดคิดเป็น

ร้อยละ 88.8 ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารหรือภาวะผู้นำน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 11.2 ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยพบมากที่สุดคือต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาคือ 6-10 ปี, 11-15 ปี, และ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.9, 22.0, และ 16.6 ส่วน 16-20 ปีพบน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.5

1.2 ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์กลางนครหลวง เวียงจันทน์ ส.ป.ป. ลาว พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สภาพการทำงาน ความเป็นอิสระ ความต้องการในงาน นโยบายขององค์กร การมีปฏิสัมพันธ์ สถานภาพของวิชาชีพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.17, 4.17, 4.07, 3.81, 3.61, และ 3.55 ตามลำดับ

1.3 ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาล ศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์ ส.ป.ป. ลาว พบว่าอยู่ในระดับสูงมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านการทำตนเป็นแบบอย่าง ด้านการทำ ทายกระบวนกร ด้านการทำตนเป็นแบบอย่าง และด้านการมีแรงบันดาลใจให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วม ด้าน การเสริมสร้างกำลังใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.01, 3.96, 3.94, 3.82, 3.78 ตามลำดับ

1.4 ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาล ศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์ ส.ป.ป. ลาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r) = 0.89

1.5 การพยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการพบว่า การเสริมสร้างกำลังใจสามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการได้ร้อยละ 23.0 และค่า Beta = .315 เมื่อเพิ่มตัวแปรด้านการทำให้ผู้อื่นแสดงความสามารถร่วมกันพยากรณ์ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.4 (R^2 change = .264) และค่า Beta = .242

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

2.1.1 ด้านภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์ ส.ป.ป. ลาว ประเมินภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยรวมอยู่ในระดับสูง และรายด้านเห็นว่าอยู่ในระดับสูงทุกด้าน ดังนั้นผู้นำหรือผู้บริหารทางการ พยาบาล ควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ความชื่นชมให้กำลังใจแก่หัวหน้าหอผู้ป่วยเพื่อให้สามารถรักษา ไว้ซึ่งการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น ทางด้านการเสริมสร้างกำลังใจมีค่าคะแนนเฉลี่ย สูงแต่ยังต่ำกว่าทุกด้านควรปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น โดยหัวหน้าหอผู้ป่วยควรตระหนักและให้ ความสำคัญเพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถแสดงภาวะผู้นำทางด้านนี้ให้เพิ่มมากขึ้น โดยพยายามค้นหา ความต้องการของพยาบาลประจำการแต่ละบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการตามความเหมาะสม สร้างบรรยากาศการสื่อสารที่ดี แสดงออกถึงความเอื้ออาทร เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่

พยาบาลประจำการ โดยการให้กำลังใจเมื่อเกิดความท้อแท้เบื่อหน่ายในการทำงาน ให้อิสระในการปฏิบัติงานไม่เข้มงวดจนเกินไปเพื่อให้พวกเขามีขวัญและกำลังใจและให้บริการอย่างมีคุณภาพสูง และควรมีการให้รางวัลและการช่ยชมเชยเมื่อสามารถปฏิบัติงานได้ดี เพื่อให้เกิดความภูมิใจในการปฏิบัติงานซึ่งจะเป็นผลดีต่อหน่วยงานและองค์กรอีกด้วย

2.1.2 เป็นข้อมูลด้านการศึกษาพยาบาล ในการเตรียมพยาบาลให้มีความรู้ความสามารถมีภาวะผู้นำ ในการที่จะขึ้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยในอนาคตได้อย่างเหมาะสมและมีแผนการพัฒนาบุคลากรโดยจัดหลักสูตรการอบรมเรื่องภาวะผู้นำเพื่อเตรียมหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์กลางนครหลวงเวียงจันทน์ ส.ป.ป. ลาว จึงจะเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพได้ในอนาคต

2.1.3 ด้านการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อเป็นการรักษาระดับและพัฒนาความพึงพอใจในงานอย่างต่อเนื่อง พยาบาลประจำการควรได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและนำไปปฏิบัติงานต่อผู้มาใช้บริการให้เกิดประโยชน์และจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ โดยประเมินปีละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงและส่งเสริมในส่วนที่พยาบาลประจำการมีความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับปานกลางให้แก่บุคคลและสังคมต่อไป

2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.2.1 จากผลการศึกษาของเราพบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการใช้แนวคิดของ kouzes & Posner อยู่ในระดับสูงทุกๆด้านอาจเนื่องมาจากหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความรู้และประสบการณ์สามารถปรับตัวและนำภาาให้บุคลากรในหน่วยงานให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงได้ดังนั้นการศึกษาต่อไป ควรจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามแนวคิดของkouzes & Posnerกับปัจจัยอื่นๆ เช่น ความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลประจำการ ประสิทธิภาพในการทำงานของพยาบาล และการเต็มความพร้อมเข้าสู่ตำแหน่งของพยาบาลประจำการเพื่ออยากจะรู้ว่าเมื่อทำการวิจัยกับปัจจัยอื่นๆอาจจะมีผลการศึกษาที่ดี และนำไปพัฒนาองค์การพยาบาลต่อไป

2.2.2 จากผลการศึกษาของเราพบว่า ภาาผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยทำนายความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการได้ ร้อยละ 26.4 เห็นว่าอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลแขวง (โรงพยาบาลจังหวัด) เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ เช่น ปัจจัยด้านบรรยากาศในการทำงาน ปัจจัยส่วนบุคคล วัฒนธรรมของ

องค์กร การเสริมสร้างพลังอำนาจ การเสริมสร้างกำลังใจ และด้านการนำนโยบายมาใช้ในหน่วยงานเป็นต้น

2.2.3 จากผลการศึกษาของเราพบว่า ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการทางด้านนโยบายขององค์กรอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากการเปิดโอกาสให้พยาบาลมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการสนับสนุนให้พยาบาลได้รับการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานยังมีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของพยาบาลดังนั้นควรมีการศึกษาความพึงพอใจในงานและภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามแนวคิดและทฤษฎีอื่น เพื่อจะได้แนวคิดที่หลากหลายในกลุ่มพยาบาลประจำการและในกลุ่มอื่นๆเช่น โรงพยาบาลแขวง (โรงพยาบาลจังหวัด) หรือ สังกัดอื่นๆ สามารถนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบหาข้อดีในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาองค์กรต่อไป